

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

«08» лютого 2022 року (Протокол №13)

Голова Вченої ради

Леонід ГУБЕРСЬКИЙ

Введено в дію наказом ректора

№ 79-32 від «08» лютого 2022 року

Порядок

запобігання та протидії

дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству

в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

1. Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (далі – Порядок) розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» та чинних міжнародних нормативно-правових актів, які ратифіковані Україною у визначеному законодавством порядку, або згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, зокрема, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, а також відповідно до Статуту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Університет), Концепції розвитку гуманітарної політики Університету на період 2021-2026 рр., Етичного кодексу університетської спільноти, Положення про Постійну комісію Вченої ради Університету з питань етики, Порядку вирішення конфліктних ситуацій, Пам'ятки норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу та цього Порядку.

2. У цьому Порядку наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

– *заява (скарга)* – це непідтверджене повідомлення про випадок, що ґрунтується на твердженні особи про те, що щодо нього/неї була порушена політика рівності або він/вона стала жертвою булінгу, дискримінації, гендерно-обумовленого насильства або сексуального домагання;

– *заявник (скаржник)* – це особа, яка заявляє, що його/її дискримінували, булили, утискали або застосовували гендерно-обумовлене насильство або сексуальне домагання. Заявником може виступати як одна особа, так і група осіб;

– *відповідач* – це особа, який/яка ймовірно (за словами заявника) є відповідальною за дискримінацію, булінг, гендерно-обумовлене насильство чи

сексуальне домагання. Відповідачем може виступати як одна особа, так і група осіб;

– *дискримінація* – це ситуація, за якої особа та/або група осіб за їхніми ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними чи припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі як член університетської спільноти в університетському просторі за винятком випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними. Дискримінація може бути пряма та непряма;

– *булінг* (цькування) – це діяння учасників університетської спільноти, що здійснюються в університетському просторі та полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, залякуванні, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого;

– *гендерно-обумовлене насильство (насильство за ознакою статі)* – це спрямовані проти учасників університетської спільноти в університетському просторі діяння, які стосуються приналежності до статі або пов'язані із поширеними в суспільстві звичаями, традиціями (стереотипними уявленнями про соціальні функції (становище, обов'язки тощо) жінок і чоловіків), або діяння, що стосуються переважно осіб певної статі чи зачіпають їх непропорційно, і завдають фізичної, сексуальної, психологічної, економічної шкоди чи страждань, включно з погрозами таких дій;

– *сексуальні домагання* – це дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають членів університетської спільноти, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування;

– *сексизм* – це будь-який акт, жест, візуальний прояв, вимовлені або написані слова, дія чи поведінка, які базуються на думці про те, що особа або група осіб університетської спільноти є гіршими від інших через свою стать;

– *переслідування (сталкінг)* – це повторювані спроби спостереження за особою, слідування за ним/нею та/або цькування конкретної особи – члена університетської спільноти, – яке змушує її боятися за власну безпеку, безпеку інших людей або зазнавати емоційних переживань, страждань;

– *утиск* – це небажана для особи та/або групи осіб університетської спільноти поведінка, метою або наслідком якої є приниження людської гідності за певними ознаками або створення щодо такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери.

– *університетський простір* – це територія усіх структурних підрозділів Університету та поза нею, де особа діє як член університетської спільноти;

– *університетська спільнота* – це всі категорії співробітників, здобувачі освіти та слухачі підготовчих відділень Університету.

3. Цей Порядок поширюється на всю університетську спільноту.

4. Університетська спільнота засуджує будь-які форми дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства, зокрема сексизм і сексуальні домагання, та зобов'язується сприяти протидії цим явищам.

5. Політика запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству ґрунтується на таких засадах:

5.1. Поваги до честі та гідності кожного члена університетської спільноти.

5.2. Забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб університетської спільноти.

5.3. Забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень в університетському просторі.

5.4. Профілактики запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству та сексуальним домаганням.

5.5. Здійсненні професійної, навчальної, наукової діяльності на засадах гендерної рівності.

5.6. Захисту прав членів університетської спільноти від дій та інформації, спрямованої на дискримінацію, булінг, гендерно-обумовлене насильство чи сексуальні домагання.

5.7. Систематичного моніторингу щодо проявів дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства чи сексуальних домагань.

5.8. Справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду заяв про випадки дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства чи сексуального насильства та відповідного реагування на такі випадки в разі їх підтвердження.

6. Порядок реагування на випадки дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства та сексуальних домагань.

6.1. Випадки дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства та сексуальних домагань розглядають керівники структурних підрозділів, адміністрація Університету, Постійна комісія Вченої ради Університету з питань етики.

6.2. Діяльність вищезазначених структур ґрунтується на засадах поваги до приватного життя та захисту персональних даних.

6.3. Постійна комісія Вченої ради Університету з питань етики, Центр соціального розвитку, Центр виховної роботи, психологічна служба надають інформаційну та консультативну підтримку керівникам структурних підрозділів Університету та/або сторонам конфлікту, організовують лекції, тренінги, інші просвітницькі заходи щодо захисту прав членів університетської спільноти.

6.4. Постійна комісія Вченої ради Університету з питань етики, Центр соціального розвитку, Центр виховної роботи, психологічна служба можуть співпрацювати з іншими структурними підрозділами Університету, а також з

Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Освітнім омбудсменом або іншими органами державної влади чи громадськими організаціями.

7. Порядок звернення та розгляду заяв про випадки дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства та сексуальних домагань.

7.1. Обидві сторони конфлікту повинні намагатися припинити його шляхом переговорів. Якщо особа, яка здійснює відповідні протиправні дії добровільно не припиняє їх або заявник не бажає проводити переговори з відповідачем, він/вона може звернутися до керівника відповідного підрозділу із заявою (скаргою). У разі неможливості такого звернення відповідна заява (скарга) подається на ім'я ректора чи проректора.

7.2. Ректор може доручити розгляд конфліктної ситуації Постійній комісії Вченої ради Університету з питань етики.

7.3. Строк розгляду заяви (скарги) становить 30 днів з моменту її отримання і може бути продовжений не більше як на 30 днів.

7.4. З метою розгляду заяви (скарги) та вирішення справи Постійна комісія Вченої ради з питань етики проводить зустрічі із заявником, відповідачем, свідками та іншими особами, які можуть надати інформацію по справі. У разі необхідності надання додаткової інформації можуть залучатися інші члени університетської спільноти.

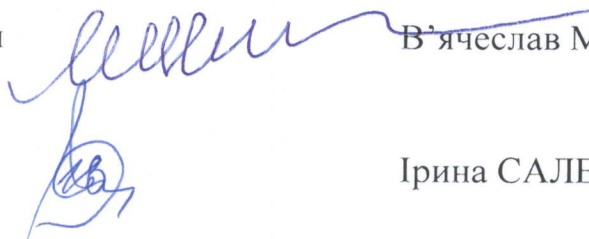
7.5. Члени Постійної комісії Вченої ради Університету з питань етики та інші особи, залучені до розгляду справи, зобов'язані дотримуватися конфіденційності щодо обставин справи та осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильстві, сексуальних домаганнях. Порушення цих вимог створює підстави для притягнення винних осіб до відповідальності.

7.6. Анонімні звернення не розглядаються.

8. Висновки Постійної комісії Вченої ради з питань етики мають рекомендаційний характер і беруться до уваги керівництвом Університету чи структурного підрозділу при вирішенні конфліктної ситуації.

Погоджено:

Голова Постійної комісії
Вченої ради з питань етики

В'ячеслав МОРДВІНЦЕВ

Начальник ЮВ

Ірина САЛЕНКО